

MODEL SOSYAL İNCELEME RAPORUNUN ÖZET SUNUMU

SOSYAL İNCELEME RAPORU

..... Sayılı Kanunun ..... Maddesi ve İlgili Yönetmeliğin ..... Maddesi Gereğince Hazırlanmıştır.

FORMEL BİLGİLER

F.1. RAPORUN YASAL DAYANAĞI

- Görevlendirilen makam ve dosya numarası
- Rapor istem nedeni
- Rapor istem tarihi
- Rapor teslim tarihi
- Raporu hazırlayanın adı ve soyadı, unvanı

F.2. KİMLİK BİLGİLERİ

- Hakkında rapor hazırlanacak çocuğun T.C. kimlik numarası
- Adı ve soyadı
- Cinsiyeti
- Doğum yeri ve tarihi
- Nüfusa tescil tarihi
- İkametgah adresi
- Baba adı ve soyadı, iletişim bilgileri
- Anne adı ve soyadı, iletişim bilgileri
- Anne baba yoksa yasal temsilcinin adı ve soyadı, iletişim bilgileri

F.3. KULLANILAN KAYNAKLAR VE BİLGİ TOPLAMA YOLLARI

- Çocukla yapılan görüşmeler (görüşme sayısı, süreleri, nerelerde, hangi tarihlerde ve nasıl gerçekleştiği)
- Görüşülen sistemler, kişi ve kurumlar (görüşme sayısı, süreleri, nerelerde, hangi tarihlerde ve nasıl gerçekleştiği)
- Yapılan mahalle ve ev ziyareti (ziyaret sayısı, süreleri, nerede, hangi tarihlerde ve nasıl gerçekleştiği)
- İncelenen belge ve kayıtlar (mahkeme dosyası, muhtarlık, okul ve okul dışı eğitim kuruluşu, polis, ASPB, RAM – rehberlik ve araştırma merkezi) hastane, ruh sağlığı ve madde bağımlılığı tedavi merkezi kayıtları)
- Gerektiği halde görüşülemeyen kişi ve kuruluşlar, görüşülememe nedenleri

DEĞERLENDİRME

D.1. SUÇA İLİŞKİN BİLGİLER

- "Suç" olayı ve çocuğun suç eylemindeki rolüne ilişkin bilgiler
- Çocuk tarafından işlenen diğer suçlara ilişkin bilgiler
- Suçu anlama ve olumsuz etkisini görebilmeye ilişkin bilgiler
- Suçla ilgili motivasyon, tutum ve pişmanlığa ilişkin bilgiler
- Suçla ilgili öncül ve ardıl sorunlara ilişkin bilgiler

D.2. BİREYSEL ÖZELLİKLERE İLİŞKİN BİLGİLER

- Gelişim dönemleri ve alanları açısından çocuğun gelişimsel özelliklerinin suçla bağlantısına ilişkin bilgiler
- Çocuğun sosyal çalışma görevlisi ile kurduğu ilişkinin niteliğine ilişkin bilgiler
- Çocuğun sosyoduygusal ve bilişsel kontrol alanı açısından olgunluk düzeyine ilişkin bilgiler

D.3. ÇEVRE (TOPLUMSAL YAPI, KÜLTÜR) VE AİLEYE İLİŞKİN BİLGİLER

- Çevre (toplumsal yapı, kültür) ile ilgili bilgiler
- Aile ile ilgili bilgiler
- Aile yapısı ve işlevselliğine ilişkin bilgiler
- Ailenin sosyoekonomik durumuna ilişkin bilgiler
- Ailenin gelişim tarihi ve göç öyküsüne ilişkin bilgiler
- Aile içi ilişkiler, iletişim ve aile çatışmalarına ilişkin bilgiler
- Aile sorunları, çözüm yolları ve ailenin diğer kaynak sistemlerle ilişkisine ilişkin bilgiler
- Ailenin çocuğun suçuyla bağlantılı görüşü, gereksinim ve sorunları

D.4. OKUL, İŞ, ARKADAŞ GRUBU VE BOŞ ZAMANLARI DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER

- Okul yaşamına ilişkin bilgiler
- İş yaşamına ilişkin bilgiler
- Arkadaş grubu ve boş zamanları değerlendirmeye ilişkin bilgiler

D.5. "SUÇUN ORTAYA ÇIKIŞI", "CEZA SORUMLULUĞU" VE "SUÇUN DENETLENMESİ"NE İLİŞKİN SONUÇ-DEĞERLENDİRME

- "Suçun ortaya çıkışı"na ilişkin sonuç-değerlendirme
- "Ceza sorumluluğu"na ilişkin sonuç-değerlendirme
- "Suçun denetlenmesi"ne ilişkin sonuç-değerlendirme

MÜDAHALE

M.1. "MÜDAHALE PLANI" HAZIRLAMA

M.2. YASAL TEDBİR, YAPTIRIM VE YÖNLENDİRME SEÇENEKLERİNİN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

M.3. "OLASI ÖNERİLER"

Sosyal Çalışma Görevlisi

İsim, Soyadı

İmza

Raporu Teslim Alma Tarihi:

(Gün/Ay/Yıl)

Çocuk Mahkemesi Hakimi

İsim, Soyadı

İmza

6. Örnek Sosyal İnceleme Raporu

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununun 35. Maddesi gereğince hazırlanmıştır.

FORMEL BİLGİLER

Dosya No	: 2012/
Görevlendiren Makam	: .....1. Çocuk Mahkemesi
Suçta Sürüklenen Çocuğun Adı ve Soyadı	: Çiğdem K.
T.C. Kimlik	: XXXXXXXXXXXXX
Cinsiyeti	: Kız
Doğum Yeri ve Tarihi	: XXXX/18.03.1997
İkametgâh Adresi	: XXXXXXXXXXXXX
Nüfusa Tescil Tarihi	: XXXXXXXXXXXXX
Anne Adı-Soyadı, iletişim bilgileri	: Ayşe K., XXX
Baba Adı-Soyadı, iletişim bilgileri	: Bahri K., XXX
Yargılanma Nedeni	: Kasten yaralama
Suç Tarihi	:
Rapor Teslim Tarihi	: 15/04/2012
Raporu Düzenleyen	: Deniz Başer-Sosyal Hizmet Uzmanı /Psikolog/Öğretmen/

İSTEM: İstanbul 1.Çocuk Mahkemesinin 2012 / ... esas numaralı ve basit yaralama suçu nedeniyle hakkında dava açılan suça sürüklenen 18.03.1997 doğumlu Çiğdem K. hakkında mahkemenin 15/3/2012 tarihli oturumunda 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununun 35. Maddesi gereğince sosyal inceleme raporu düzenlenmesi istenmiştir.

KULLANILAN KAYNAKLAR VE BİLGİ TOPLAMA YOLLARI:

1. Suça sürüklenen çocuk Çiğdem K ile 15.03.2012 ve 22.03.2012 tarihinde adliyede bulunan görüşme odasında 45 dakika olmak üzere iki görüşme,
2. Suça sürüklenen çocuk Çiğdem K.nın annesi Ayşe K. ile 15.03.2012 tarihinde ve 22.03.2012 tarihinde adliyede bulunan görüşme odasında 45 dakika olmak üzere iki görüşme,
3. Randevu verilmesine karşın görüşmelere katılmayan suça sürüklenen çocuk Çiğdem K.'nın babası Bahri K. ile ev incelemesinde tanışılmış, genel bilgi alınmış, 28.03.2012 tarihine randevu verilen Bahri Bey ile adliyede bulunan görüşme odasında 45 dakika olmak üzere bir görüşme yapılmıştır.
4. 26.03.2012 tarihinde Çiğdem K.'nın ... ikamet adresine ev incelemesine gidilmiş, evde bulunan Çiğdem, anne, baba ve Çiğdem' in kardeşi Fahri ile görüşülmüş, aile ile birlikte yaşayan babaanne ile görüşme yapılmak istenmesine karşın bir demans hastası olması nedeniyle görüşülememiştir.
5. Ev incelemesi aşamasında ailenin ..... adresindeki komşuları Kadriye M. ve Süheyla Z. ile görüşülmüştür.
6. 26.03.2012 tarihinde Çiğdem K.'nın .....adresinde bulunan ..... Okuluna gidilerek sınıf öğretmeni Öykü N. Ve okulun rehber öğretmeni Reyhan S. ile görüşme yapılmıştır.

2. İncelenen Belgeler ve Kayıtlar

Çiğdem K.'nin mahkeme dosyası, okuldaki eğitim durumuna ilişkin gelişimini gösteren öğrenci dosyası incelenmiştir.

.....Adli Tıp Şube Müdürlüğünün 2012/M ve ..... tarihli raporunda Çiğdem K.'nin kendisine isnat edilen "bıçakla yaralamak" suçunun bedeni ve ruhi gelişimi itibari ile anlam ve sonuçlarını kavrayabilme ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin bulunduğu kanaatini bildirir raporu bulunmaktadır.

Yapılan dosya incelemeleri, çocuk ve aile görüşmeleri, bireysel görüşmeler, ev ve okul ziyaretleri sonucunda elde edinilen bilgiler, gözlemler ve mesleki değerlendirmeler sonucu aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

DEĞERLENDİRME

D.1. SUÇA İLİŞKİN BİLGİLER

İstanbul ..... Cumhuriyet Başsavcılığı Çocuk Büro Savcılığının 2012/....soruşturma nolu ve ..... tarihli iddianamesiyle 1.Çocuk Mahkemesine hakkında kasten yaralama suçundan hakkında dava açılan Çiğdem K.'nin ..... doğumlu müşteki Ahmet Y. , ile Çiğdem K. arasında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ...soruşturma numarası ile asliye ceza mahkemesinde Çiğdem K.'nin mağdur statüsünde bulunduğu ve cinsel istismar suçu nedeniyle hakkında dava açılan Ahmet Y ile aralarında husumet olduğu, olay tarihinde Çiğdem K.'nin müşteki Ahmet Y.'nin söz konusu suç nedeniyle buldukları adliyeden çıktıkları sonra aralarında sözlü sataşmanın başladığı, Çiğdem K.'nin bu aşamada;

Müştekiyi hayati tehlike geçirecek, basit tıbbi müdahale ile giderilemez nitelikte yaraladığı ve bu şekilde atılı suçu işlediği iddia edilmektedir.

Olay sebebiyle müştekinin şikayetçi olup, uzlaşmayı kabul etmediği belirlenmiştir. Çiğdem, bu şekilde atılı suçu işlediği iddiasıyla yargılanmaktadır.

Çocuk mahkemesinin 2012/.... Esas sayılı dosya içeriğinde müşteki Ahmet Y.'nin sanık olarak, suça sürüklenen çocuk Çiğdem K.'nin ise mağdur olarak yer aldığı iddianame yer almaktadır. Söz konusu iddianamede sanık Ahmet Y.'nin, .../.../.../ tarihinden olayın olduğu tarihe kadar Çiğdem K.'nin ailesinin bahçesinde, kepçe operatörü olarak çalıştığı, suç tarihinde Çiğdem K.'nin anne ve babasının sabah erken saatte işe gitmek için çıktıkları, sabah yaklaşık saat 07.30 sularında eve giren Ahmet . Y.'nin salonda kanepede uyuyan Çiğdem'in yanına gelerek onu uyandırdığı, kendisinden su istediği, Çiğdem'in daha önceki günlerde de ara ara evde yemek yiyen su içen, Ahmet Y. 'ye su getirmek için mutfaka gittiğinde Ahmet Y.'nin arkasından gelerek ona kendisinin ne kadar güzel bir kız olduğunu ve onu ilk gördüğü andan itibaren çok etkilendiğini, ona âşık olduğunu söylediği, sonrasında direnmeye çalışan Çiğdem K.'yi öptüğü, bu sırada komşuları olan Kadriye M.'nin olayı pencereden gördüğü ve "ne yapıyorsun seni ahlaksız!" diye bağıracağı, Ahmet Y.'nin evden hızlıca çıkıp gözden kaybolduğu,

Mağdur Çiğdem K.'nin yanına gelen Kadriye M.'nin Çiğdem K ile konuşmasında Çiğdem'in ağlayarak "annem babam duyarsa beni öldürür ne olur aileme söyleme" diye yalvarması sonrası, Kadriye M.'nin bu olayı anne ve babaya anlatmamaya karar verdiği, olaydan yaklaşık bir ay sonra, Çiğdem evi temizlerken dolap çekmesinde Ahmet'in telefon numarasını bulduğu ve nedenini bilmediği bir biçimde arama isteği duyarak Ahmet Y. 'yi aradığı, ona buluşma teklif eden Ahmet Y.'nin teklifini kabul ederek o gün sahildeki kayalıklarda hava karardıktan sonra buluştukları, Ahmet Y.'nin Çiğdem K'ya, onu çok güzel bulduğunu, ona âşık olduğunu, geceleri hep onu düşündüğünü, onunla evlenmek istediğini söylediği; bir süre yan yana oturduktan sonra Ahmet Y.'nin onun elini tutup sarıldığı, okşamaya başladığı, dudaklarından öptüğü, onun göğsünü ve cinsel organını okşadığı,

Sahilden birlikte elele dönerken Çiğdem K.'nin komşusu Süheyla Z. nin ikisini samimi bir şekilde gördüğü, Süheyla Z.'nin durumu Çiğdem K.'nin babası Bahri K.'ya bildirdiği belirlenmiştir.

Bu gelişmeler nedeniyle babasının onu okuldan aldığı, Çiğdem K.'nin anne ve babasından dayak yediği, evden dışarı çıkartılmadığı bunalıma giren Çiğdem K.'nin annesinin ilaçlarını içerek intihar etmeye çalış-

17/04

tığı, hastanede midesinin yıkandığını, hastane polisine haber verilmesi sonrası hastane sosyal hizmet uzmanının onunla görüştüğü, eve dönerse tekrar intihar edeceğini söylediği, durumun çocuk büro savcılığına bildirilmesi sonucu ASPB'ye bildirildiği yapılan incelemeler sonrası Çiğdem'in ailesi yanında kalmasının mümkün olmadığına kanaat getirildiği, acil koruma kararı alınarak ASPB'ye bağlı ...kız yetiştirme yurduna yerleştirildiği, ailenin başvurusu sonucu tekrar yapılan incelemeler sonucu ailesine teslim edildiği anlaşılmıştır.

Baba Bahri K.'nin karakola başvurarak şikayetçi olduğu ve böylelikle Ahmet Y.'nin çocuğa yönelik cinsel istismar suçunu işlediği iddiasıyla asliye ceza mahkemesine dava açıldığı ve yargılamanın sürdüğü anlaşılmıştır.

Ahmet Y. ile istismar davasına ilişkin Çiğdem K, anne ve babası ile birlikte duruşmaya katılmak üzere adliyeye geldiklerini, duruşmadan sonra koridorda Ahmet Y. ile karşılaştıklarını, Ahmet Y.'nin kendisine dönerek "beni bir daha ararsan, ne mal olduğunu herkes söylerim" dediğini, Ahmet Y.'nin duruşma salonunda da sürekli yalan söylediğini ve kendisini suçladığını gördüğünü, çok üzüldüğünü utandığını ve onu bu hallere getirdiği için çok kızdığını, çok sinirlendiğini, onun yüzünü tırmaladığını ama çok pişman olduğunu, nasıl böyle bir davranışta bulunduğunu kendisinin de anlayamadığını, her şeyin bir anda geliştiğini ifade etmiştir.

D.2. BİREYSEL ÖZELLİKLERE İLİŞKİN BİLGİLER

Çiğdem K. ile görüşmenin başlangıcında görüşmenin amacı, hakları ve yükümlülükleri, görüşmenin sonuçları ve sosyal çalışma görevlisinin yasal yükümlülükleri hakkında bilgilendirilme yapılmış, çocuğun katılım hakkına saygı gösterilmiş, kendisi ile ilgili olarak alınacak kararlara katılımı sağlanmaya çalışılmış, kendini rahatça ifade edebileceği bir görüşme ortamı yaratılmasına özen gösterilmiştir. Çocuğun tarfıma yönlendirildiği süreçten itibaren ihtiyacı doğrultusunda psiko-sosyal desteği sağlamak amacıyla rehberlik edilmeye çalışılmıştır.

Sosyal hizmet mesleğinin temel etik ilkeleri ve Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinin Sosyal Çalışma Görevlisinin çalışma ilkelerini belirleyen 18. maddesi uyarınca; çocuğun özellik ve gereksinimlerine uygun olarak düzenlenmiş mekânda ve söyleyeceklerini serbestçe ifade edebileceği biçimde görüşmeler yapılmıştır.

Çiğdem K., fiziksel ve edinsel bir sakatlığı olmayan, 1.45 cm boylarında, yaşıtlarına göre çok fazla kilolu ve yüzünde ergenlik dönemine ilişkin çok sayıda sivilcesi olan, özellikle yanak ve kulağının alt kısımlarında ve çene bölgesinde normal dışı tüylenmeleri olan, öz bakım ve genel bakımının temiz ve düzenli olduğu gözlenen bir çocuktur. Görüşmelerde Çiğdem K.'nin herhangi kronik bir rahatsızlığı olmadığı öğrenilmiştir.

Çiğdem K. ile yapılan görüşmelerde başı ve omuzlarını öne doğru eğerek konuşmasını sürdürdüğü, genellikle göz teması kurmaktan kaçındığı, çekingen davranışlar sergilediği, konuşmasını bazen duymayı zorlaştıran bir biçimde sessizce sürdürdüğü izlenmiştir. Çiğdem K. kendisinin nasıl bu durumlara geldiğini anlayamadığını ve lekelendiğini sık sık yinelediği, ev incelemesi sırasında ailesinin yanında hiç konuşmak istemediği, çekingen davrandığı, babası ile hiç göz kontağı kurmadığı dikkati çekmiştir.

Çiğdem K. çekingen davranışlarına karşın kendini iyi ifade edebilen, konuşmayı sürdürme becerisine sahip bir çocuk olarak gözlenmiştir. Çiğdem K. sorulan her soruya mümkün olduğunca ayrıntılı yanıtlar vermeye çalışmış, ayrıntılarını ifade edemediği konuları, daha sonra hatırladığında anlatmıştır. Çiğdem K.'nin genel olarak görüşmelerde olayları anlatırken duygusallaştığı ve sık sık ağladığı gözlemlenmiştir.

Çiğdem K. ile adliyede yapılan görüşmelerde 9 yaşında regl olduğu, ilk regl kanamasında bu durumdan çok korktuğu, kızlığının bozulduğunu sandığı, bu durumu babaannesine söylediği, babaannesinin "sen artık kadın oldun" dediği, ona bez vererek kanaman bitince abdest alacaksın dediği, annesi akşam

eve geldiğinde ona bu durumu söylediğinde annesinin fazla ilgilenmediği, çok yorgun olduğunu ama bundan sonra ayda bir kez bunun böyle olacağını söylediği, kadın olmayı ve kendisinin neden böyle olduğunu anlamadığı öğrenilmiştir.

Çiğdem K. adliyede yapılan görüşmelerde kendisini çok mutsuz ve yalnız hissettiğini, arkadaşlarının onu sevmediğini düşündüğünü, annesinin her zaman işinin olduğunu ve babasıyla kavga ettiği için hep dertli olduğunu, aslında kadın olmanın çok zor olduğunu düşündüğünü, okulda arkadaşlarının onun kilolarıyla çok alay ettiğini, kendisini şişman, sivilceli ve yüzündeki tüyler nedeniyle erkek gibi ve çirkin bir kız olarak hissettiğini, kız arkadaşlarına hep arkadaşlık teklifi geldiğini, kendisine Ahmet Y. dışında hiç arkadaşlık teklif edilmediğini, kendisine Ahmet Y. dışında “çok güzelsin” diyen hiç kimsenin olmadığını, arkadaşlarına Ahmet Y. ile çıktığını söyleseydi çok popüler olacağını düşündüğünü, ona Ahmet Y. dışında hiç kimsenin aşık olmadığını, onun olgun ve kepçe operatörü olmasının arkadaşları içerisinde çok konuşulacağını ona imreneceklerini düşündüğünü ancak komşusunun görmesiyle olayların bu noktaya geldiğini belirtmiştir.

Ahmet Y.’nin kendisine mahkemede söylediği şeylerden çok utandığını, mahkemede babasının Ahmet Y.’ye borcu olduğu için onun iftira attığını, kendisinin Ahmet Y.’ye yavaşmaya çalıştığını söylediğini, mahkemede Ahmet Y.’nin evli ve bir çocuğu olduğunu öğrendiğini, Ahmet Y.’nin kendisini yalancılıkla suçladığını, oysaki kendisinin Ahmet Y.’nin ona ne kadar güzel olduğunu söylediğini, onu öptüğünü ama mahkemede sanki hiç öyle şeyler yapmamış gibi kendisinin ona sırnaştığını söylediğini, mahkemede hakimlere kendisini işaret ederek “18 yaşından büyük görüldüğünü ve ben ona ben evliyim benim senle işim olmaz” dediğini, Ahmet Y.’nin kendisini herkese kötü kadınmış gibi gösterdiğini, Ahmet Y.’nin nasıl böyle bir şey söylediğine inanmadığını ifade etmiştir.

Komşuları Süheyla Z. Ablasının babasına “kızın adamlarla gezip tozuyor, namus elden gidiyor” dediği için babasının onu sopa ile dövdüğünü, odaya kapattığını, annesinin ona “o...u” dediğini, kendisini 15 yaş büyük ve bir evlilik geçirmiş ve akli hafif denilen Cüneyt R. ile nişanladıklarını, kendisinin evlenmek nişanlanmak istemediğini, çok bunalım geçirdiğini, babasının onu okuldan da aldığını, artık ne yapacağını bilemediğini, ilaç içtiğini ama başı dönmeye başlayınca korkup ilaç içtiğini söylediğini belirtmiştir.

Çiğdem K. kendisinin artık hayattan umutsuz olduğunu hayatta bir tek erkek kardeşi Fahri K.’yı sevdiğini, babaannesini de sevdiğini ancak babaannesinin de ona sağlık sorunları nedeniyle yardım edemeyeceğini düşündüğünü ifade etmiştir.

D.3. ÇEVRE VE AİLEYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Yaşanılan Ev ve Çevre Koşullarına İlişkin Bilgiler

Yapılan ..... tarihli ev incelemesinde K. Ailesinin kentin yoksul bir bölgesi olarak kabul edilen yerleşimin gecekondulu olarak ağırlık taşıdığı .....mahallesinde ikamet ettiği, mahallenin ilçe merkezine.. km uzakta olduğu, evin çevresinde bir okul, cami, küçük bir market ve bir kahvehane bulunduğu, çocuk parkının ve semt pazarının uzakta olduğu bilgisi edinilmiştir. Çiğdem K. ve kardeşinin çocuk parkına çok nadir gittikleri, oyun oynamak istedikleri zaman okulun bahçesini kullandıkları, ailenin alışveriş yapması gerektiğinde ilçe merkezine gittikleri öğrenilmiştir. Tek katlı betonarme gecekondunun kirasının aylık 350 TL olduğu, biri anne ve babanın yatak odası olarak kullanılan diğeri ise salon olarak kullanılan iki oda, mutfak, tuvalet ve banyosunun bulunduğu; evde buzdolabı, çamaşır makinesi ve küçük tüplü bir televizyon bulunduğu, Çiğdem K. ve kardeşinin salonda kanepede uydukları ve çocukların salonda bulunan yemek masasını ders çalışmak için kullandıkları öğrenilmiştir. Evin genel bakım ve temizliği yerinde bulunmuştur.

2. Ailenin Gelişim Tarihine, Aile Üyelerine ve Ailenin Sosyo- Ekonomik Durumuna İlişkin Bilgiler

Anne Ayşe K.’nın 48 yaşında, ... doğumlu olduğu, okur yazar olup, tarla ve bahçelerde mevsimlik işçi olarak çalıştığı, iş olmadığı zamanlarda evlere temizlik için gittiği, sosyal güvenlik sistemine kayıtlı olmadığı, Ayşe K.’nin fiziksel ve ruhsal bir sağlık sorunu bulunmadığı,

Ayşe K.'nin kendi anne ve babasının, evlendiklerinden kısa bir süre sonra geçirdikleri trafik kazası sonucu öldüğü, kendisi dışında evli, üç kız ve iki erkek kardeşinin bulunduğu, kardeşleriyle miras sorunları bulunmasından ötürü ilişkilerinin soğuk ve mesafeli bulunduğu,

Baba Bahri K.'nin 51 yaşında, ... doğumlu olduğu, okur yazar olup, çeşitli inşaatlarda inşaat işçisi olarak çalıştıktan sonra son 4 yıldır dolmuş şoförü olarak çalıştığı, fiziksel ve ruhsal bir sağlık sorunu bulunmadığı, kendi ailesinin ... köyünde yaşadıkları, Bahri K.'nin hepsi köyde yaşayan evli, üç erkek ve bir kız kardeşinin bulunduğu,

Anne ve babanın evlilik öyküsünde Ayşe K.'nin 16 ve Bahri K.'nin 19 yaşında buldukları sırada geleneksel yollarla tanıştırılıp evlendikleri, çiftin ilk iki çocuğunu doğumda kaybettikleri, yaşayan ilk çocuklarının Çiğdem K. olduğu, Çiğdem K.'nin ailenin beklenen ve istenen bir çocuğu olarak ... tarihinde dünyaya geldiği, Çiğdem K.'dan üç yıl sonra Fahri K. isimli oğullarının dünyaya geldiği, annenin herhangi bir tıbbi bakım ve doktor kontrolü olmadan gebeliklerini ve doğumlarını gerçekleştirdiği, doğumların köyde ebe nezaretinde gerçekleştiği,

Ailenin 2005 doğumlu erkek çocuğu Fahri K.'nin 1.20 boyunda, yaşitlarına oranla oldukça zayıf bir çocuk olduğu, fiziksel ve ruhsal bir sağlık sorunu bulunmadığı, ... İlköğretim okulu ikinci sınıf öğrencisi olduğu öğrenilmiştir.

Anne Ayşe K., Fahri K.'nin okula başladığı günlerde okula gitmek istemediğini, ancak ablasının desteği ve ilgisi ile bunu aştıklarını ifade etmiştir. Anne ve Çiğdem K., Fahri K.'nin okulunu ve arkadaşlarını sevdiğini, çok başarılı bir öğrenci olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir.

K. Ailesi'nin Çiğdem'in doğumundan 5 sene sonra Bahri K.'nin erkek kardeşiyle tarla kullanma sorunları nedeniyle ilçeye göç ettikleri, Bahri K.'ya daha önceden tanıdığı bir arkadaşının iş ve ev bulmasında yardımcı olduğu, Anne Ayşe K.'nin ilçeye göç ettikten sonra çalışmaya başladığı öğrenilmiştir.

Ailenin aylık ortalama gelirinin yaklaşık 1200-1500 TL civarında olduğu, ancak Bahri K.'nin alkol kullanım sorunu nedeniyle ekonomik olarak çok zorlandıkları ve geçim sıkıntısı çektikleri, ailenin ilçe belediyesinden gıda, para ve zaman zaman da kira yardımı aldığı öğrenilmiştir.

Ayşe Ve Bahri K., oturdukları evin, ilçenin merkezine uzak olduğunu, bu nedenle ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük yaşadıklarını belirtmiştir. Çiğdem K., boş zamanlarını genellikle TV izleyerek ve kardeşiyle oynayarak geçirdiğini, farklı etkinlikler (spor, sanatsal faaliyetler vb.) yapmak için hem zamanının olmadığını hem de paralarının az olduğunu söylemiştir. Ç ve F, hiç sinemaya gitmemiştir.

3. Aileye ve Çevreye İlişkin Bilgiler

Aile içi ilişkileri açısından, anne Ayşe K., ailede kararların genellikle eşi tarafından alındığını, kendisinin söz hakkı olmadığını, Bahri K.'nin haftada en az iki defa alkol kullandığını, genelde sinirli bir yapısı olduğunu, alkol aldığı zamanlarda evde tartışmalar çıktığını, çocukların bakımı ile ilgili eşinin çocukları şımarttığı ve kötü yetiştirdiği konusunda kendisini eleştirdiğini, yaşanan olaylarla ilgili eşinin kendisini suçladığını ifade etmiştir.

Ayşe K., çocuklarının bakımını istediği gibi yapamadığını, çalışmak zorunda olduğu için onları ihmal ettiğini, bunun kendinde çok büyük üzüntü yarattığını, kızının namusuna halel gelmesinden dolayı çok üzüldüğünü, bu konuda kendisi kadar eşinin de hatası olduğunu, geçim telaşından çocukların bakımını yeterince yerine getiremediklerini düşündüğünü belirtmiştir.

Baba Bahri K. ile yapılan görüşmede, artık geçim sıkıntısıyla baş etmeye çalışmaktan bıktığını, zaman zaman kira desteği ve maddi destek konusunda belediyelerden yardım aldıklarını, bu kadar çaba göstermesine karşın, bir de kızının başına bu olaylar geldiğini, bunda hatanın karısında olduğunu, çocukları kötü yetiştirdiğini ve şımarttığını düşündüğünü ifade etmiştir.

Ev ziyaretinde görüşmeler evin salonunda gerçekleştirilmiştir. Salonda iki karşılıklı kanepede bulunmaktadır. Anne Ayşe K., Çiğdem K. Ve Fahri K. bir kanepede, baba Bahri K., diğer kanepenin uç kısmında oturmuştur.

ancak kızlarının Ahmet Y.'yi yaralaması konusunda kızlarına hak verdiklerini, ne kadar kızlarının kabahati olsa da, onun bir çocuk olduğunu, böyle bir durumdaki her insanın kendini kontrol edemeyip bu şekilde davranabileceğini, bu konuda kendilerinin de kabahatli olduklarını, kızlarını yeterince koruyup kollayamadıklarını düşündüklerini ifade etmiştir.

Ayşe K.'nin kendi ailesi içinde ilişkisini sürdürdüğü tek kişi kız kardeşidir. Ancak iş için yıllar önce Almanya'ya göç ettiklerinden yılda bir kez görüşmektedirler. Ayşe K.'nin diğer akrabaları ... köyünde yaşamaktadır ve onlarla çok sık görüşmediklerini, ilişkilerinin mesafeli olduğunu belirtmiştir.

K ailesinin, Bahri K.'nin anne ve babasıyla ilişkileri sürmektedir. Ancak ikisi de çok yaşlı (anne 78 ve baba 85) olduğundan, bayramlarda köye giderek onları ziyaret etmektedirler. Babası Davut K., ölmeden önce çocukları arasında tarlalarını paylaştımak için onlarla konuştuğu günden beri, Bahri K.'nin kardeşleri ile ilişkileri bozulmuştur. Bu nedenle Bahri K. köyde daha fazla duramamış ve ilçeye taşınmıştır. Kardeşleri ile görüşmemektedir.

K ailesinin, Ayşe Ve Bahri K.'nin kendi ailelerinin geçmişine bakıldığında herhangi bir suç öyküsünün bulunmadığı öğrenilmiştir. Sadece Bahri K.'nin iki erkek kardeşi sık alkol aldığı öğrenilmiştir. Ailelerin yaşam öykülerinde herhangi kronik fiziksel ve ruhsal sağlık problemi olmadığı ifade edilmiştir. Sadece Babaanne Fadime K., köye döndükten kısa bir süre sonra demans belirtileri nedeniyle doktora götürülmüştür, bu konuda tıbbi destek alöaya devam etmektedir.

K ailesinin yakın görüştükleri iki komşusu olduğu belirtilmiştir. Kadriye M. Ve Süheyla Z. İle ev ziyareti yapıldığı gün görüşülmüştür.

Kadriye M. ile yapılan görüşmede, evde anne ve baba olmadığında sık sık K ailesinin evine giderek çocukların ihtiyaçlarını (giyim, beslenme vb.) karşılamaya ve onlara göz kulak olmaya çalıştığını, Bahri K.'nin çok otoriter olduğunu, çocuk ve ev ihtiyaçlarına doğrudan katkı sağlamadığını, sadece işe gidip geldiğini gözlediğini belirtmiştir.

Süheyla Z. ile yapılan görüşmede babanın alkol sorunu nedeniyle sık sık evde tartışma seslerini, çocukların ağlama seslerini duyduğunu ancak bir şey yapamadıklarını söylemiştir.

Anne Ayşe K., yaşadıkları olayları ve adli süreçleri tüm mahallenin duyduğunu, mahallede sürekli kendilerine ilişkin dedikodu yapıldığını, kendileri hakkında kötü şeyler söylendiğini komşusu Kadriye M. 'den öğrendiğini söylemiştir.

D.4 OKUL, AKRAN GRUBU VE BOŞ ZAMANLARI DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER

Çiğdem K., ilkokula normal yaşında başladığını, ortaokul 7.sınıfı bitirip 8.sınıfa geçtiğinde adli olayın meydana geldiğini, babasının onu sekizinci sınıfa devam etmesine izin vermediğini, okulunu sevdiğini ve düzenli olarak okula devam ettiğini, okul başarısının orta düzeyde olduğunu, derslerine özen gösterdiğini, özellikle de Türkçe ve fen derslerini çok sevdiğini, matematikte zaman zaman problem çözmekte zorlandığını, okumayı çok istediğini ve ilerde kendi sınıf öğretmeni gibi bir öğretmen olmak istediğini, daha önce hiçbir yerde çalışmadığını ifade etmiştir.

Çiğdem K. okulda arkadaşlarının onu kilolu buldukları için kendisine "şişko Çiğdem" diye alay ederek seslendiklerini, yüzündeki tüyler (yanaklarında ve çene bölgesindeki) nedeniyle arkadaşlarının "senin sakalın var kız mısın erkek misin?" dediklerini, bu duruma çok üzüldüğünü, kızların kendisini gruplarına almadıklarını, şimdiye kadar Ahmet dışında duygusal (özel) bir arkadaşlığı olmadığını belirtmiştir.

Anne, babanın Çiğdem'in okul ortamı ve arkadaş sorunları konusunda bilgileri olmadığı anlaşılmıştır.

Sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmede, Öğretmen Öykü N., Çiğdem'in ailesini tanıdığını, ailenin Çiğdem ve kardeşi Fahri'nin dersleri ile çok ilgilenmediklerini düşündüğünü, annesinin veli toplantılarına düzenli katıldığını, kendisinin baba ile görüşmek istediğini ve iletişim kurmaya çalıştığını, defalarca annesi ve

Çiğdem ile haber göndermesine karşın okula ve kendisiyle görüşmeye gelmediğini, annenin elinden geldiğince çocukların okul işleriyle ilgilendiğini gözlediğini belirtmiştir.

Rehber öğretmen Reyhan S. , Çiğdem'in yaşitlarına nazaran çok kilolu olması nedeniyle kendisini kötü hissettiğini gözlemlediğini, annenin ilgili görünmesine karşın genel olarak ailenin kızlarının sorunlarını anlayamadığını, çocukların anne baba işe gittiklerinde evde yalnız kaldıklarını, hatta bazen Fahri'nin tek başına kaldığını bildiğini, bu konuda aileyle konuştuğunu ancak bir çözüm üretemediklerini, komşuların bu konuda aileye destek olmaya çalıştıklarını bildiğini belirtmiştir. Çiğdem'in okul dışı saatlerinde evde ev işleriyle meşgul olduğu, erkek kardeşinin sorumluluğunu aldığı, kendisine ait boş zamanının olmadığı, dışarıda arkadaşı olmaması ve ailesinin "kız çocuk sokakta oynamaz" düşüncesiyle oyun oynamasına izin verilmediği öğrenilmiştir.

D.5. SUÇUN ORTAYA ÇIKIŞI, CEZA SORUMLULUĞU VE SUÇUN DENETLENMESİNE İLİŞKİN SONUÇ-DEĞERLENDİRME

1. Suçun Ortaya Çıkışına İlişkin Sonuç-Değerlendirme

Çiğdem K. ile yapılan görüşmelerde ebeveynlerinin kendi sosyo- ekonomik koşullarına ve eğitim düzeylerine bağlı olarak çocuğun fiziksel ruhsal ve sosyal yaşamını sağlıklı takip edemedikleri, diğer yanda anne ve babanın çift ilişkisinin sağlıklı öğeler taşımadığı, çocuğun eğitiminde ve takibinde büyük çoğunlukla yaşlı ve geleneksel değerleri yoğun olan babaannenin takip ettiği, ev ortamındaki duygusal ilişkilerin soğuk ve mesafeli bulunduğu, anne ve babanın çocuklarını sevdiğini düşünülmesine karşın kendi psikodinamikleri, kültürel tutum ve davranışları ve içinde buldukları sosyo ekonomik koşulların etkisiyle çocuklarına karşı koruyucu ve etkin bir bakım, denetim, gözetim yapamadıkları düşünülmüştür.

Gelişimsel açıdan Çiğdem'in yaşitlarına nazaran fiziksel olarak aşırı kilolu olması, yüzündeki (ve vücudunda da olduğu öğrenilen) normal dışı tüylenmeler ve ilk adet kanamasının 9 yaşında olmasının, çocuğun fiziksel sağlığında sorun/lar olabileceği endişesini gündeme getirmiştir. Çiğdem'in ailenin geleneksel yapısı ve kültürünün; babaannenin çocuğun kilolu olmasını güzel ve normal olarak algılamasının etkisiyle, bu durumu bir sorun olarak görmemeleri nedeniyle Çiğdemi bir doktora götürmedikleri anlaşılmıştır.

Diğer yanda Çiğdem K.'nın, ailede iki ölü doğum sonrası sağlıklı doğan ilk çocuk olması nedeniyle ilk yıllarında annenin ilgi ve sevgisini almış olduğu düşünülmesine karşın, annenin ekonomik zorluklar nedeniyle işe başlaması ile (hem işe gitmesi hem de evdeki sorumluluklarını yerine getirmeye çalışması nedeniyle) Çiğdem'e yeterince zaman ayıramadığı, diğer yanda eşi ve kayınvalidesiyle yaşadığı sorunlar nedeniyle gergin ve çaresiz olarak çocuğunun bakım ve sorumluluğunu kayınvalidesine devrettiği düşünülmüştür. Evde yaşanan ekonomik sorunlar, tartışmalar ve babanın alkol kullanımı ile ortaya çıkan eşler arasındaki kavgaların her iki çocuğun psiko-sosyal sağlığını olumsuz etkilemesinin olasılığı yüksek bir durum olarak değerlendirilmiştir.

Baba Bahri K.'nin eşi ve çocukları ile ilişkisine ilişkin gözlemler babanın, çocuklarıyla ilişkisinde mesafeli olduğunu, göz iletişimini az kullandığını göstermiştir. Çocuğun bağlanması ve güven temelli ilişki geliştirmesinde anne ve bakım veren diğer kişiler kadar baba ile ilişkisi de çok önemlidir. Özellikle kız çocukları açısından, ileride yakın ve özel ilişkileri kurmaları ve karşı cinsle nasıl iletişim kurulacağını öğrenilmesinde baba-çocuk ilişkisinin yeri ayrıdır. Baba da, anne kadar çocuklar için önemli bir rol modelidir. Çiğdem K.'nın, Ahmet Y. ile ilişki kurmasının, Ahmet Y.' den gördüğü ilgi ve sevginin bir bakıma yaşamındaki ilgisizliği doldurma isteği olduğu kadar, kendine özel bir ilgi gösteren yetişkinle doğru iletişimi nasıl kurulacağını bilemediği ile ilgili olabileceği düşünülmektedir.

Çiğdem K.'nın olay tarihinde henüz 14 yaşında bir ergen olması, daha önce özel bir arkadaşlık deneyiminin bulunmaması ve fiziksel özelliklerinin beden algısını ve benlik saygısını olumsuz etkileyebileceği; bu durumun kendisine yönelik karşı cins yaklaşımı sergileyen yetişkin bir erkekte etkilenme olasını

yükseltebileceği düşünülmektedir. Söz konusu durumun, Çiğdem K.'nin Bahri Y. ile ilişkisinin niteliğini sağlıklı değerlendiremeyeceğini düşündürmektedir.

Görüşmeler sonunda Çiğdem K.'nin evde yeterince ilgi görmediği, yeterince gözetilmediği ve korunmadığı anlaşılmıştır. Benzer durum kardeşi Fahri içinde geçerlidir. Bu açıdan Fahri de risk altındadır.

Ailenin içinde yaşadığı mahalle yoksul ve ilçe merkezine uzaktır. Olanaklar (alış veriş, boş zaman faaliyetleri, spor, kültürel faaliyetler vb.) çok sınırlı görünmektedir. K ailesinin gelir durumu da, bu faaliyetlere katılımını sınırlayan bir başka etkidir.

Ailenin çevre ile ilişkileri bakımından komşuları ile iletişimde olduğu, genellikle iyi ilişkide olduğu öğrenilmiştir. Ailenin iki yakın komşusu vardır. K ailesinin komşuları çocukların bakım ve gözetiminde bir çeşit sosyal kontrol sağlamaktadır. Çiğdem K.'nin istismarı olayından sonra, aile ve çocuk hakkında mahallede dedikodu yapıldığı, ailenin etiketlendiği anlaşılmaktadır.

Çiğdem K.'nin görünür desteği okul olarak görünmektedir. Çiğdem'in okula ilişkin olumlu duygular beslemesine karşın arkadaşlık ilişkilerinde yalnız kalması nedeniyle önemli bir sosyal destek ve sosyalleşme gücü olan okulun da gerektiği gibi Çiğdem K. 'nin yaşamında yer alamamasına neden olmuştur. Okul, çocuğun gelecek yaşamının önemli bir belirleyicisi olmasına karşın, Çiğdem K., bu toplumsallaşma gücünden gerektiği gibi yararlanamamaktadır. İstismar olayından sonra okuldan alınmış olmasının, Çiğdem K. 'nin yaşamındaki en önemli desteklerinden birini kaybetmesine neden olduğu düşünülmektedir. Ç'nin intihar teşebbüsü, bu düşünceyi güçlendirmektedir.

İçinde bulunduğu aile ve diğer çevresi, ilişkileri ve koşulları düşünüldüğünde, Çiğdem K.'nin oldukça güç koşullarda yaşamını sürdürdüğü açıkça görülmektedir. Ailede yeterince ilgi göremeyen Çiğdem K., evde yaşının üstünde sorumluluklar (Kardeşini bakımı, ev işleri vb.) yüklenmek zorunda kalmış, Ahmet Y. ile yaşadığı olaydan sonra evde ve çevrede etiketlenmiş ve baskı uygulanmıştır. Okul hayatı sona erdirmiştir.

2. Ceza Sorumluluğuna İlişkin Sonuç-Değerlendirme

Görüşme ve gözlem bulguları, Çiğdem'in duygusal açıdan düşük benlik algısı ile kendisine karşı cins olarak olumlu yaklaşan bir yetiştikten etkilenmesinin, kaçınılmaz olarak sevgi ve ilgi eksikliğini tamamlayıcı, içinde bulunduğu gelişim döneminin gereksinmelerini gidermeye dönük bir davranış olarak değerlendirilmektedir.

Çiğdem K.'nin bilişsel gelişiminde bir sorun olmadığı düşünülmektedir. Akademik olarak başarılı olduğu, öğrenmeye açık olduğu, olaylar arasında ilişkiler kurabildiği, soruları kolay anladığı ve cevap verdiği gözlenmiştir. Gelişimsel döneminin de getirdiği özelliklerle birlikte, sosyal ve duygusal olarak Ahmet Y. ile ilişkisinin niteliğini doğru bir biçimde değerlendirme konusunda olgunlaşmamış olduğu düşünülmektedir.

Ailenin geçmişinde herhangi bir suç öyküsü bulunmamaktadır. Ailenin ikamet ettiği mahallede komşularla ilişkilerini sürdürdüğü, komşuların çocukların bakım ve gözetimi açısından koruyucu bir tutum içinde olduğu ancak olaydan sonra aileye karşı etiketleyici bir tutum içine girdikleri öğrenilmiştir.

Çiğdem K.'nin adliyede Ahmet Y.'ye tokat atma davranışının temelde Çiğdem'in stresle başatma ve yaşadıklarına yönelik genel bir tepkisel davranış olarak ortaya çıktığı, Çiğdem K.'nin ve ailesinin istismar olayının etkisi ve getirileri (etiketlenme, baskılar vb.) ile süreçten duygusal ve sosyal olarak çok olumsuz etkilendiği anlaşılmıştır. Bu davranışın, o anki atmosfer ve yaşanan diğer olayların etkisi düşünüldüğünde, "normal" olduğu ifade edilebilir. Çocuğun yaşadığı tüm olumsuzluklara, reddedilişlere ve gelişimsel döneme özgü iniş çıkışlara verdiği psikolojik tepkinin, çocuğun suçunun bedeni ve ruhi gelişimi itibari ile anlam ve sonuçlarını kavrayabilme ve davranışlarını yönlendirme yeteneğini etkileyebileceği kanaati edinilmiştir.

3. Suçun Denetlenmesine İlişkin Sonuç-Değerlendirme

Değişim döngüsünün ilk aşamaları olan düşünme öncesi ve düşünme süreçleri ergenlik döneminde biraz daha farklı işleyebilmektedir. Genellikle ergenler içinde buldukları dönemde davranışlarının uzun süreli sonuçları yerine kısa süreli sonuçlara yönelik hareketlerinde anlık ve dürtüsel olabilmekte, bu nedenle de davranışlarının uzun vadeli etkilerinin değerlendirilmesi konusunda yeterli muhakeme yapamayabilmektedirler.

Aynı zamanda tüm dürtü ve davranışların amacı organizmayı korumak, onun dengesini sağlamak, varoluşu sürdürmek, gereksinimleri doyumaktır. Yaşamın sürekliliğini ve devamlılığını sağlayan bu işleyişte çocuklar hemen hemen her yaşta bir takım yıkıcı duygular taşımakta ve özgüvenlerini "yıkıcı" davranışlar yoluyla da kazanabilmektedirler.

Bu süreç de çocuk, davranışlarına gösterilen tepkiyi değerlendirerek, neyi yapıp yapamayacağını bu yolla anlamakta ve öğrenmektedir.

Çiğdem K.'nin gerek bedensel ve ruhsal yaşına uygun olmayan, bir yetişkin tarafından cinsel davranış içine sokulması, sonrası yaşanan süreçlerin Çiğdem K.'nin tepkisel ve dürtüsel davranmasına neden olduğu düşünülmektedir. Çiğdem K.'nin öncelikli ihtiyacının, yaşanan olaylardan (istismar, suç davranışı, etiketlenme, intihar vb.) en az düzeyde etkilenmesini sağlamak olduğu düşünülmektedir. Aynı durum kardeşi ve ailesi için de geçerlidir.

Çiğdem K.'nin fiziksel gelişimi ve ergenlik dönemine ilişkin duygusal yapılanmaları bunun yanısıra ailedeki sorumlulukları düşünülürken, birden fazla rol üstlendiği (evde yardımcı, kardeşinin bakımını üstlenici, öğrenci vb.) açıkça görülmektedir. Çiğdem K.'nin bu rollerinin azalması için ailenin ekonomik olarak desteklenmesi yanında, çocukların bakım ihtiyacına dönük bir hizmet alması da gereklidir. Ailenin sosyal destek çevresi (akrabaları) bu bakımı karşılayacak güç ve ilgiye sahip değildir.

Çiğdem K.'nin okulla ilişkisinin en kısa zamanda tekrar kurulması gereklidir. Yaşadığı sorunlarla ilgili okul desteği çok önemlidir. Sınıf öğretmeni ve okul rehber öğretmeni bu konuda çok önemli toplumsal kaynaklardır.

İntihar girişimi önemli bir sorundur ve bu davranışın raporda ayrıntılarıyla verilen Çiğdem K.'nin karşılanamayan ihtiyaçlarına işaret ettiği düşünülmektedir. Bu ihtiyaçlar, çocuk ve ailesinin psiko-sosyal ve ekonomik yönden desteklenmesini gerektirmektedir.

Çiğdem K.'nin Ahmet Y tarafından istismar edilmesi ve sonrasında yaşananlar, Çiğdem K. ve ailesinin psikolojik ihtiyaçlarına ilişkin profesyonel bir destek ihtiyacını düşündürmektedir. İstismar olayından sonra Çiğdem K.'nin ve ailesinin oturulan mahallede etiketlenişi, üzerinde durulması gereken başka bir sorundur. Bu konuda başka bir mahalleye taşınma seçeneği düşünülebilir.

Anne ve baba arasındaki ilişkinin sağlıklı olmadığı düşünülmektedir. Bu ilişkinin, çocuklar üzerinde olumsuz etkileri olacağı açıktır. Çiftin bu konuda profesyonel bir yardım alması önemlidir.

Babanın alkol sorunu olduğu düşünülmektedir. Ailede sağlıklı ilişkinin kurulması ve sürdürülmesi için bu soruna ilişkin profesyonel bir destek alması bir başka gerekliliktir.

Fahri K. ailede yaşanan tüm süreçten olumsuz etkilenen ve dolayısıyla duygusal, sosyal ve davranışsal olarak risk altında olduğu düşünülen bir başka üyedir. Fahri K.'nin yaşamında ablasının çok önemli bir yeri olduğu görülmektedir. Fahri K. ablası okula gittiğinde evde zaman zaman tek başına kalabilmektedir. Bu da onun açısından bir başka ihmal ve riski düşündürmektedir.

MÜDAHALE PLANI

Çocuğun davranış ve tutumlarının; daha çok ailenin sosyo-entelektüel düzeyleri, yetiştiği kültürel ve çevresel ortam, ekonomik durum gibi unsurların etkisiyle oluştuğu görülmektedir. Bunların olumsuz olması çocuğun/çocukların gelişimini ve yetiştirilmesini olumsuz etkilemektedir. Aile kurumu, bireyin beslenme, bakım, korunma, eğitime gibi temel gereksinimleri karşılamanın yanı sıra kişilik gelişimi, oluşumu ve davranışları açısından şekillendirmekte ve toplumsal uyuma yardımcı olmaktadır.

Çiğdem K.'nın adli süreçlerle birlikte düzenli bir yaşam biçimini sürdürdüğü, geleceğine yön verecek eğitim alma isteği ve gayreti gösterdiği, sorumluluk alabildiği ve sorumlu davranışlar geliştirebildiği, kimlik oluşumunun olumlu görüldüğü (yaptıklarıyla yüzleşme, pişmanlık ve davranışlarının sorumluluğunu alma istek ve gayreti), davranışlarına rehber olacak bir değerler takımı ve etik sistem oluşturmaya çalıştığı, yaşadıklarının sonrasında olumlu bir gelişim ve değişim gösterdiği, bulunduğu ortamlara ve arkadaşlarına dikkat ettiği görülmekle birlikte; intihar girişimi, hayata ve bedenine yönelik olumsuz algıları ve yaşam süreçleri dikkate alındığında psikiyatrik analiz ve değerlendirmeden geçmesi gerektiği kanaati edinilmiştir.

Yukarıda açıklanan bilgiler ve değerlendirmeler ışığında; ceza uygulanması halinde tüm bu hususların takdiri ile;

Verilecek cezanın hükmün açıklanmasının ertelenmesi kapsamına girmesi ve/veya koruyucu ve destekleyici tedbir uygulanması halinde; geleceğe ümitle bakabilmesine, yaşamının sağlıklı ve üretken bir birey olarak sürdürebilmesine olanak sağlamak amacıyla "Velisine tesliminin"

5395 Sayılı yasanın 5. Maddesi uyarınca çocuğun ebeveynlerine çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik olarak Danışmanlık Tedbirinin,

Ailede yaşanan çift sorunları, babanın alkol kullanımı ve aile içi duygusal atmosferin, çocukların duygusal durumuna etkileri göz önünde bulundurularak, aileye müdahale ile; babanın Üniversite Hastanesinin madde kullanımına yönelik tıbbi kontrolden geçerek tedavi olması, ASPB durumuyla ilgili bilgilendirilerek risk gösteren aile üyelerine yönelik koruyucu ve destekleyici hizmet politikalarından yararlandırılmaları,

Çiğdem K.'nın fiziksel gelişimi ve genel sağlık durumunun analizden geçmesi ve bununla birlikte yapılan değerlendirme sonucunda Çiğdem K.'nın suça sürüklenmesinde önemli etkenlerin temelde; çocuğun düşük benlik algısı, yaşantılarına nazaran fiziksel açıdan farklılığı, aile içi iletişim ve ilişki sorunları, aile içi rol dağılımı, okul yaşamının sona ermesi, yetersiz denetim-gözetim ve duygusal gereksinimlerinin karşılanmaması, yetersiz rol modelleri ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Çiğdem K.'nın suç davranışı sonucunda yaşanan olayların onda yaratacağı olumsuz etkileri gidermek, toplumda sağlıklı bir biçimde tekrar yerini almasını sağlamak için; yaşadıkları yere en yakın olan ve ulaşılabilirliği daha yüksek olan ... üniversite hastanesinin çocuk ve ergen psikiyatri kliniğinden analizden geçmesi ve tedavi görmesi, bulunmadığı takdirde yetişkin psikiyatri kliniğinden yararlandırılması, ve/veya devlet hastanesi kapsamında çocuk ve ergen psikiyatri kliniğinde Psikiyatrik bir yardım alması amacıyla 5395 Sayılı yasanın 5. Maddesi uyarınca Sağlık Tedbirinin

Anayasal hakkı olan temel eğitimi alabilmesine olanak sağlanması ve 5395 Sayılı yasanın 5. Maddesi geleceğine yönelik umut ve motivasyon sağlayabilmesi üretken bir birey olabilmesi için eğitimine devam etmesi amacıyla Eğitim Tedbirinin,

Toplumsal kural ve değerlere uygun kimlik kazanmasına yardımcı ve bu sürecin takibi; kendisini, kuvvetli ve zayıf yönlerini tanıması, sosyal ve psikolojik gelişiminde sorunlarını çözebilmesi, davranışlarını denetlemede iç kontrol gücü kazanması, bünyesinde meydana gelen fiziksel psikolojik değişiklikler ile çevrelerinde meydana gelen sosyal değişiklikleri anlayabilmesi ve bu değişikliklere uyum sağlayabilmesi, toplumsal kural ve değerlere uygun davranmasına yardımcı olmak amacıyla ASPB'den denetim uzmanı ve denetimli serbestlik sisteminden yararlandırılabilmesi uygun olacağı,

Yukarıda önerilen koruyucu ve destekleyici tedbirlerin çocuğun yararı doğrultusunda işleyişini ve çocuğun ortaya çıkabilecek yeni ihtiyaçlarının karşılanabilmesi açısından düzenlemelerin yapılabilmesi için, ASPB tarafından da takip edilerek durumun mahkemeye raporlarla bildirilmesinin uygun olacağı kanaati edinilmiştir.

Durum bilgilerinize arz olunur. Tarih

Sosyal Çalışma Görevlisi

Deniz Başer

Sicil no

İmza

Açıklama

Bu SİR, “Çocuklar için Adalet Projesi” kapsamında çocuk adalet sistemi çalışanlarına yönelik oluşturulan vaka temelli eğitim programının “yapılandırılmamış vaka çalışması”nda yer alan bilgiler temel alınarak oluşturulmuştur. SİR, Ç.K.’nin istismarı sonucunda yaşanan olaylarla ilgili istismarcı kişiye dönük suç olarak isnat edinilen davranışı nedeniyle hazırlanmıştır. Unutulmamalıdır ki her çocuk için SİR hazırlamak bir zorunluluktur. SİR’in çocuğun ve çevresinin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde asgari standartlar dikkate alınarak hazırlanması gerekir. Konuyla ilgili literatür ve uygulamalar özellikle çocuklarla ilgili basit suçlar söz konusu olduğunda SİR’in bu örnekte görüldüğü gibi “kapsamlı” hazırlanmayabileceğine dikkat çekmektedir. Çünkü SİR hazırlama süreci, çocuk ve çevresi hakkında kapsamlı bilgi toplama, analiz etme ve yorumlamayı gerektirir. Basit suçlarda böyle bir süreç çocuğun etiketlenmesine, davranışla ilgili kendini sorumlu tutmasına, suçlamasına ve örselenmesine neden olabilir. Dolayısıyla burada dikkat edilecek konu suç davranışına neden olabilecek faktörleri iyi bir biçimde görebilmek ve değerlendirmektir.

Yukarıda da ifade edilen SİR’in “kapsam”ı ve “uzunluğu” ile ilgili yapılan tartışma dikkate alındığında, Ç.K. hakkında hazırlanan SİR örneğinin çok kapsamlı ve uzun olmaması beklenirdi. Ancak SİR örneği, büyük ölçüde Çocuk Adalet Sistemi Çalışanları için Vaka Temelli Eğitim programı kapsamında hazırlanan yapılandırılmamış vaka çalışmasına dayandırılmış olduğundan model SİR formatının gereklerine uygun olarak eğitim materyali olarak hazırlanmıştır. Uygulayıcıların, SİR örneğini bu açıklamalar ışığında değerlendirmesi ve kullanması beklenmektedir.